

MAGYARÁG

1938. Nov. 13

VII. No. 315

1 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr Zoltán Jenő

Bejegyezve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938, Ordonanța No. 15—1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

TAVIRATOK:

MEMEL NEMETORSZÁG- HOZ VALÓ CSATOLÁSA- RÓL FOLYNAK A TÁR- GYALÁSOK

Varsó. Kaunasi jelentés szerint a memelvidéki litván szervezetek képviselői ma Kaunasba érkeztek, ahol Mironos miniszterelnök fogadta őket. Az ostromállapot megszüntetése után a memelvidéki zsidók Litvánia belsejébe menekültek, mert attól tartanak, hogy Memelt Németországhoz csatolják. Erről a kérdéssel folyt most tanácskozás.

KI LESZ AZ ÚJ BUKARESTI OLASZ KÖVET?

Bukarest. Mint ismeretes, Ugo Sola bukaresti olasz követet Rio de Janeiroba helyezték. Az új bukaresti olasz követ Chigi Pellegrino, volt kairói követ lesz.

NOVEMBER 14-ÉN LÉP ÉLETBE AZ ANGOL-OLASZ EGYEZMÉNY

London. Az angol—olasz egyezmény november 14-én lép érvénybe. Tegnap aláírták az új angol—olasz kereskedelmi szerződést.

VÁD ALÁ HELYEZIK BENEST?

Prága. A volt csehszlovák külpolitikát felülvizsgáló bizottság hír szerint vádat emel Benes ellen a cseh—szovjet szerződés megkötése és az olaszellenes gazdasági szankciók életbeléptetése miatt.

Megtámadott a medve egy pásztor

Bacau, nov. 11. Gheorghe Vitelus Manastirea községbeli pásztort az erdőben egy medve megtámadta. Vitelus futással igyekezett menekülni, de a medve utólérte és borzalmasan összemarcangolta az arcát és a karját. A kétségbeesett ember segélykiáltásaira oda-siető pásztorok mentették meg Vitelust a medve karmai közül.

Kisiklott a bucuresti-nagy- váradi gyorsvonal

Az utána következő vonatot is szerencsétlenség érte

Kolozsvár, nov. 11. — A bucuresti—nagyváradi gyorsvonal csütörtökön délelőtti Segesvár előtt kisiklott. A szerencsétlenség a pályán folytatott javítási munkálatok miatt következett be. A gyorsvonal mozdonya a kisiklás következtében összetört, a Pullmann-kocsik megrongálódtak.

A forgalmat átszállással bonyolítják le. A vonat utasait a szerencsétlenség színhelyén röviddel azelőtt tuljult személyvonat vette tovább. A személyvonatot a tulzsuoltás miatt újabb baleset érte, úgyao gy végül is négy órai késéssel érkezett be Nagyváradra. A Rapidot kerülő uton irányították Nagyvárad felé, úgy hogy pénteken a délelőtti órák helyett csak délután érkezett meg Nagyváradra.

Őfelsége londoni látogatá- sának részletes programja

London, nov. 11. A „Times” közli Őfelsége II Károly király londoni látogatásának részletes programját. Eszerint november hó 15-én Őfelségét és Mihály nagyvajdát Franciaországból egy angol cirkáló viszi át a La Manche csatornán. A cirkálót két hadihajó kíséri Dowerben a kenti herceg várja az uralkodót, Grigorcea követ társaságában, Dowerben Őfelsége felszáll a különvonatra, ahol felszolgálják a dinert. Három órakor érkezik a királyi különvonat a Victoria pályaudvarra, ahol az angol királyi pár, a gloucesteri herceg, Chamberlain és az angol kormány valamennyi tagja, továbbá a diplomáciai testület és a román követség tagjai várják Őfelségét és a nagyvajdát. A Victoria pályaudvarról a Buckingham palotába hajtának, majd öt órakor az uralkodó és Mihály nagyvajda Mary özvegy anyakirályné kastélyába hajt.

Öt óra 45 perckor Őfelsége a kerületi városházára megy, ahol ősi angol szokások szerint a polgármester és a városi tanács

üdvözl. Nyolc óra 30 perckor diner lesz a Buckingham palotában. A következő nap 12 óra 15 perckor London lordmayorja üdvözl. Őfelségét és Mihály nagyvajdát, 16 óra 30 perckor ünnepélyes fogadtatás a román követségen és 20 óra 30 perckor pedig ugyanott

diner az angol királyi tiszteletére. November 17-én Őfelsége és Mihály nagyvajda meglátogatják a tengerészeti egységeket és 20 óra 30 perckor a Foreign Office a külügyi hivatal rendez dinert az uralkodó tiszteletére.

Kassára is bevonultak a magyar csapatok

Horthy személyesen vezette be a csapatokat Kassára

Budapest, november 10. — A magyar honvédcsopatok csütörtök délután négy órakor vonultak be Rimaszombatba, ahol a magyar lakosság nagy lelkesedéssel fogadta őket.

Ma délelőtt bevonultak a csapatok Kassára is. A bevonulást ünnepélyes keretek között tartották meg. Budapestről öt különvonatot indítottak

és a bevonuláson részt vett nemcsak a hadsereg vezérkara hanem a magyar kormány és az egyházi méltóságok is. A csapatokat Horthy Miklós vezette. A kassai Dómtéren tribünt állítottak fel, ahonnan előbb Horthy Miklós kormányzó utána a magyar kormány képviselői tartottak beszédet.

Öt utasa halt szörnyet a lezuhant japán óriásrepülőgépnek

Tokio, november 10. A japán kormány nemrégiben több óriás repülőgépet vásárolt az Egyesült Államokban. Az egyik

ilyen gép csütörtökön délelőtt kísérleti repülés közben a fuokukai repülőtéren lezuhant. A gép öt utasa szörnyet halt.

Napok

Newyork, nov. 9. Az utóbbi hónapok egyik legnagyobb könyvsikere Dole Carnegie műve volt, amelynek címe: „Hogyan szerezhettünk barátokat?” Most a legkitűnőbb amerikai humoristák egyike, Irving D. Tressler rádupleázott erre a sikerre. Ő tudniillik ilyen címmel adott ki egy „ellenművet”: Hogyan veszíthetjük el barátainkat és hogyan biztosíthatjuk függetlenségünket? Az előszóban a szerző kiemeli, hogy könyvét olyan hölgyeknek és uraknak szánja, akik elég erősek, fölényesek és magabizók ahhoz, hogy lemondjanak a sok csalódással járó barátság és rokonszeny mankóiról. Tressler szerint az ellenszerezés legbiztosabb módja, ha valaki arra kéri meg legmeghittebb ismerősét, hogy vegye gondjaiba kutyáját az ő távollétében. — Másik csalfataflan tanács: ha egy beteg panaszkodik előtéd, torkold le azzal, hogy a betegsége semmi, te már sokkal súlyosabb bajokon estél át s ird le ezeket előtte részletesen. Legbiztosabb szer a betolakodók ellen, akik még a magánlakásokat sem tartják tiszteletben: jelenlétükben nyugodtan továbbolvasni az újságot vagy a könyvet, kinyitni a rádiót, anélkül, hogy megkérdeznél tőlük az ember, kedvükre van-e s ha mindez nem használ — pénzt kell kérni tőlük kölcsön. Ha utazás közben a vasuti fülkében valaki mindenáron meg akar ved ismerkedni, legjobb, ha behúzódol az ülés sarkába és egész halkán kijelented: végtelenül sajnálod, de veszett kutya harapott meg, épp most sietsz a legközelebbi Pasteur-intézetbe, hogy beoltasd magad; reméled, hogy addig nem harapsz meg senkit. Az olyan asszonynak, akinek férje nem egyezik bele a válásba a szerző a következőket ajánlja: rendszeresen olyan ételeket készítsen, amelyeket ő gyűlöl; ahányszor valamit a férj el akar mesélni, vágjon közbe: „Nem jól tudod, ez másként történik”; íróasztalán szedje rendbe a jegyzeteket, előzetes megkérdezése nélkül satóbbi. Viszont a férjek, akik válni akarnak, olvassanak ebédnél újságot, szidják a kosztot, ne legyenek soha pontosak, ne fizessék ki önagysága számláit, ellenben magasztalják előtte barátainak kalapját, modorát, sőt szépségét is. Ugy látszik, az Egyesült Államokban sok ember akar magának ellenséget szerezni, mert Tressler ellenszeny-tanácsadója több százezer példányban fogyott el.

Három hónapi fogházra kőlte a katonai törvényszék a nőtázó öreg gazdát

Kolozsvár, nov. 11. Szeptember havában, cséplés után, Jakab Géza szatmári gazda ősi szokás szerint áldomást ivott néhány társával. A bőven eresztett gabona öröme éjfélig már 13 liter bort fogyasztottak el. A 66 esztendősz gazda

a mértéken felül fogyasztott borital hatása alatt olyan nő-tákat énekelt, amelyekben a hatóságok államellenes izgatást láttak. Hatósági feljelentésre hadbírószág elé került az ügy. A katonai ügyész: Blebea őrnagy irredenta szellemmel vádolta meg az öreg gazdát.

Maier Titus ügyvéd, hivatalból kirendelt védő, csupán részeg-ségben látja bűnösnek Jakabot aki az utolsó szó jogán hangoztatta az állami iskola érdékében hozott áldozatait. A katonai törvényszék 3 havi fogházat rótt ki rá.

Közel öt kiló aranyat lopott

Gyulafehérvár, nov. 11. Sicer Ioan abrudfalvi lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, hogy ellopott tőle 4 kiló 840 gram aranyat, — 2500 ezüst koronát és 56 magyar huszkoronas aranyat. — Sicer kincsét elásva tartotta a malma mellett. A bevezetett nyo-

mozás során megálapítást nyert hogy Morar Dumitru abrudfalvi lakos egy izben megleszte Sicer Ioant, amikor kiásta megtekintés végett a földbe rejtett aranyat és mikor ismét betemette és eltávozott, kiásta a kétmillió lejt meghaladó kincset. A tolvaj a magyar husz-

koronas pénzekből Abrudbányán eladott hat darabot és így jutott a csendőrség a tolvaj nyomára. A tolvajt letartóztatták, de eljárást indítottak a károsult ellen is, akivel szemben az a gyanu merült fel, hogy aranycsempész.

A légvédelmi fedezékben kérte meg egy londoni misszionárius nő kezét egy anglikán pap

Romantikus szerelem a tegyverek árnyékában

Londonból jelentik: Érdekes esküvőt tartottak a napokban Canterburyben, a híres püspöki székhelyen. A canterburyi katedrális egyik anglikán lelkésze, dr. Johnson Hewlett feleségül vette a nála jóval fiatalabb Miss Nowell Edwards színésznőt. A férj a canterburyi katedrális lelkészi karának legidősebb tagja, 64 éves. Felesége több, mint 30 évvel fiatalabb nála, 33 éves és régebben ismert londoni színésznő volt.

A házasság nemcsak a vőlegény és a menyasszony életkora közötti nagy különbség miatt keltett feltűnést, hanem a körülmények miatt is, amelyek között az anglikán lelkész megismerkedett szíve választottjával.

REPÜLŐTÁMADÁS BARCELONA ELLEN.

A megismerkedés ugyanis nem Angliában, hanem Spanyolországban történt. Miss Nowell Edwards, akinek fivére ugyancsak anglikán tisztelendő, a spanyol polgárháború kitörésekor Spanyolországba utazott és Barcelonában önkéntes ápolónő lett. Hónapokon át végezte fárasztó munkáját és eközben ismerkedett meg dr. Hewlett tisztelendővel, aki a spanyol polgárháború tanulmányozására Barcelonába utazott. A megismerkedés részleteit az anglikán lelkész így mesélte el:

— Körülbelül egy évvel ezelőtt jártam Barcelonában. — Egy alkalommal a város ellen repülőtámadást intéztek és én egy földalatti menedékhelyen kerestem védelmet a bombák elől. Ezen a menedékhelyen is

merkedtem meg Miss Nowell Edwardsal, aki az óriási pánikban bámulatos hidegvérrel végezte ápolónői kötelességét. Az általános izgalomban és fejjeszetttségben feltűnt nekem a komolyság és lelkesedés amellyel ez a szép fiatal leány önfeláldozó kötelességét teljesítette.

— Eleinte azt hittem, hogy spanyol, de amikor megszólítottam, végtelen örömmel ki derült, hogy honfitársam. — Egész éjszaka a menedékhelyen tartózkodtam, mert több ször megismétlődtek a repülő-támadások. Miss Nowell Edwards pillanatnyi pihenő nélkül ápolta a betegeket, kö-tözte a sebesülteket, vigasztalta a kétségbeesetteket.

— Ezen a pokoli éjszakán szerettem bele feleségembe. Soha nem találkoztam még a női önfeláldozásnak ilyen ragyogó példájával. Amikor már láttam, hogy nagyon kimerült, elkezdtem neki segíteni munkájában, mert igen sok beteg volt és ő volt az egyedüli ápolónő az orvos mellett. — Egy barcelonai kórházban teljesített szolgálatot és csak véletlenül került a menedékhelyre. Ez a rettenetes éiményekben gazdag éjszaka megajándékozott alkonyodó életem legnagyobb kincsével: a szerelem érzésével, amellyel eddig nem találkoztam.

AZ UTOLSÓ ALKALOM

— Mintha csak regényben történt volna — folytatta zavart mosollyal a lelkész — lobbanékony fiatalember módjára én, a 64 éves ember néhány órai ismeretség után megkértem honfitársnóm ke-

zet. A leánykérés is a légvédelmi fedezékben történt, körülöttünk kimerült, sebesült emberek, asszonyok feküdtek a földön. Hajnalodott már és sziréna jelezte a légi veszély elmúltát. Amikor bucsút vettem Miss Edwardstól, bevalóttam neki érzéseimet és kertelés nélkül megkértem, legyen a feleségem. Az ember legfeljebb egyszer találkozhat az életben ilyen csodálatosan jó és önfeláldozó asszonnyal. Öregember vagyok, tudtam, hogy ilyen alkalom többé nem adódik az életemben, nem akartam hát elszalasztani...

— Még ahányszor találkoztam feleségemmel Barcelonában ő is megbarátkozott a házasság gondolatával és mint jegyespár váltunk el egymástól, amikor és visszatértem Angliába. Ő még néhány hónapig ott, a véres Spanyolországban maradt, azután sürgető kéréseimnek eleget téve, megvált önként vállalt szolgálatától és hazatért, hogy örök hűséget esküdjünk egymásnak.

A 33 éves fiatalasszony, meg erősítette férje kijelentéseit és hozzátette, hogy nem sajnálja a spanyol polgárháborúban eltöltött nehéz hónapokat és házasságát a sors jutalmának tekintti. A fiatalasszony, nevére tette hozzá:

— 1938-ban a házasságok nemcsak az égben kötők, hanem a légvédelmi fedezékben is. Történetíróknak hálás téma lesz a mi szerelmünk története.

Az érdekes szerelmespárt a fiatalasszony fivére, Edward lelkész eskette meg

BANKRABLÁS

CSALÁDALAPÍTÁS CÉLJÁBÓL

100 ezer dollárt vitt el egy szerelmespár Brookings város bankjából

Newyork, nov. 11. A bankrablások gazdag krónikájában szinte páratlanul áll az a vakmerő bűncselekmény, amelyet a Dakota államban lévő Brookings város egyik nagy bankjában követtek el. A bankot egy feltűnően szép fiatal leány fosztotta ki bűntársa segítségével. A bankrablás körülményei minden bűnügyi regény-szerző fantáziáját túlhaladják.

Az órára beállított pénzszekrény

A bankrablás három nappal ezelőtti történet. Pontban reggel fél 9 órakor egy ragyogó szépségű szőke kislány állított be a bankba, egy harminc év körüli fiatalember kíséretében. A tisztviselők udvariasan fogadták az elegáns leányt és kísé-
rőjét.

Az udvarias üdvözlések után azonban ajkukra fagyott a mosoly: a kedvesen mosolygó kislány kezében revolvercső pillant meg. A férfi is revolvert rántott és a kislány még mindig mosolyogva rákiáltott a tisztviselőkre:

— Nyomban adják át a bank pénzkészletét, mert különben mindannyiunkkal végzünk.

A pénztáros rámutatott a pánccelszekrényre:

— Kivánságának sajnos nem tehetünk eleget, még ha halállal fenyegetnek is, mert a pánccelszekrényt nem tudjuk kinyitni. A pánccelszekrény zárja ugyanis óraműre van beállítva és csak féltizenegykor nyit ki.

A bankrabló habozott és már az ajtó felé hátrált, a leány erőlyes fellépése azonban visszatartotta. A leány ugyanis így válaszolt:

— Nem sértődünk meg a vá-
lasz miatt, mert az urak nem számíthattak reánk. Majd itt megvárjuk, amíg a pánccelszekrény kinyitható és akkor magunkhoz vesszük a pénzt. A bankot természetesen nem zárjuk be, az urak és a hölgyek folytatják munkájukat, mintha mi itt sem lennénk. A feleket kiszolgálják, de ha arcizmusuk egyetlen rángulásával valakit figyelmeztetni mernek a veszedelemre, végük van...

A fiatal leány a bankhelyiség halljában telepedett le, zsebében a lövésre készen tartott revolverrel, bűntársa pedig az íróasztaloknál dolgozó tisztviselőket tartotta sakkban. Revolverét ő is elrejtette és a bank gyanútlan ügyfelei azt hitték, hogy két ártatlan komitens várakozik a helyiségben.

A tisztviselők kénytelenek voltak teljesíteni az erőlyes bankrablók parancsát, mert látták, hogy a leány nem tré-

fál. Teljes két óra hosszat tehetetlenül ültek az íróasztalok mellett és fogadták az ügyfeleket. E két óra alatt igen sok látogatója volt a banknak, de ezek semmit sem vehettek észre a veszedelemből, mert a bank igazgatója, aligazgatója, valamint tisztviselői egy szót sem mertek szólni.

Az első és utolsó bankrablás

Amikor a bankhelyiségben nem tartózkodtak idegenek, a fiatal leány saját történetével szórakoztatta és vigasztalta áldozatait:

— Ez az első és utolsó bankrablásunk. A pénzből, amit önöktől elviszünk, jövőnket akarjuk megalapozni. Boldo-

gulásunk akadályra rossz helyzetünk volt, de az önök jóvoltából most ezt is legyőzzük. Remélem, örülnek, hogy hozománnyal ajándékozunk meg en-
gem és vőlegényemet.

A tisztviselők kényszeredetten mosolyogtak és udvariasan szolgálták ki az éppen belépő hölgyet, aki ezer dollárt helyezett el betétkönyvre. A tisztviselők kénytelenek voltak elfogadni az ezer dollárt, amit később a vakmerő fiatal leány ugyancsak átvett tőlük.

Féltizenegyig kilencven ügyfél fordult meg a bankban, mialatt a két bankrabló nyugodtan várakozott a pánccelszekrény felnyitására. Pontban féltizenegykor ez meg is történt és a pénztáros verejtékes homlokkal kirakta a leány elé

a pánccelszekrény egész tartalmát, százezer dollár készpénzt.

Ethurcolt igazgatók

A leány és kísérője azután felszólította a bank igazgatóját és aligazgatóját, hogy kövessék őket autójukba. A két főtisztviselő kénytelen volt engedelmessé válni és a bankrablók velük együtt elrobogtak az épület előtt várakozó autójukba. Amikor már körülbelül tíz kilométer távolságban jártak a várostól, az autó megállt és a két bankrabló udvariasan kitessékelte a tuszokat, akiket azért vittek magukkal, hogy a rendőrség üldözésének elejét vegyék.

Nagyon helyesen, úgy számítottak ugyanis, hogy a tisztviselők nem merik nyomban értesíteni a rendőrséget a bankrablásról, attól tartva, hogy az elszánt bankrablók üldözésük esetén agyonlövik az igazgatót és helyettesét.

A bank két főtisztviselője egyalog volt kénytelen visszatérni a városba. A rendőrség erőlyesen nyomozza a vakmerő bankrablókat, akiknek egyelőre nyomuk veszett.

Kötelező állami közvetítő irodát ír elő az új magánnyomozó törvénytervezet

Nagyvárad, nov. 10. Nemrégiben közöltük a Bukarestből visszatért Maria Joachim munkakamarai elnök nyilatkozatát, amely szerint a Munkakamarák Uniója megbízást adott Georgescu S. alelnökének, a Magánnyomozók Federációjának elnökének, hogy a magánnyomozó törvénytervezetéről, a magánnyomozó törvénytervezetéről készítsen törvénytervezetet. (Ralea miniszter Nagyváradon jártában kijelentette, hogy a magánnyomozó törvénytervezetéről rövidesen elkészítik.)

Az előjavaslat elkészült és tegnap megérkezett a nagyváradi Munkakamarához is véleményezés végett. A nagyfontosságú törvénytervezet elsőnek áll módunkban ismertetni olvasóinkkal, fenntartva magunknak a jogot, hogy visszatérjünk annak kritikai méltatására.

Ki lehet magánnyomozó?

A törvényjavaslat 54 szakaszából áll.

Az első szakasz kimondja, hogy a törvény hatálya minden magánalkalmazottra kiterjed.

A második szakasz szerint magánalkalmazottnak számít az az személy, aki rendszeresen intellektuális munkát fejt ki egy munkaadó javára akár egész évben, akár az év valamely szakában.

A magánalkalmazotti képesítése.

A 11. szakasz értelmében

senki sem lehet magánalkalmazott megfelelő képesítési okirat nélkül; irodai tisztviselői, kereskedelmi alkalmazotti, szak-tisztviselői, vagy se géd személyzeti könyvecské nélkül.

A 12. szakasz szerint ezt az okiratot akták vagy vizsga alapján lehet megkapni.

13. szakasz. Akták alapján kapják meg az okiratot a speciális akadémiák végzettséggel bíró tisztviselők, vagy szaktestületek tagjai, továbbá (14. szakasz), mindazok, akik

a törvény megjelenésétől számított egy éven belül igazolják, hogy legalább 5 évig ténylegesen dolgoztak, mint magánnyomozók, tekintet nélkül arra, hogy a törvény kihirdetésekor állásban vannak-e, vagy munkanélküliek.

Nem kell vizsgáznunk az állami szakiskolák végzett növendékeinek sem egy évi tényleges gyakorlat után.

16. szakasz. Vizsgára kötelesek: 1. akik egy éven belül nem tudják igazolni az öt évi szolgálati múltat, 2. a gyakorlati bizonyítványok birtokosai.

Kötelező állásközvetítés.

A 36. szakasz szerint a képesítési okirattal rendelkező magánalkalmazott csak a Munkakamara magánnyomozó szekciójával meletti működő állásközvetítő hivatalon alkalmazható.

Az alkalmazás, illetve aján-

lás a jelentkezés sorrendjében történik. Ha felek nem egyeznek meg, a következő ajánlandó.

Alkalmazás esetén írásos szerződés kötendő, amely az alkalmazottak javára kivívott törvényes, vagy kollektív szerződéses jogokat magában foglalja.

A szerződés felbontását 3 napon belül be kell jelenteni. Kadása esetén az alkalmazott nem veszti el szerzett jogait.

A törvénytervezet utolsó szakaszai szerint a képesítetlen magánalkalmazottakat tartó munkaadók 1000—10 ezer elüig terjedő pénzbüntetésben részesülnek. A kihágási jegyzőkönyveket a Munkakamara vezetői is felvehetik.

Öt éves fiucska tragikus halála

Szerbszentmárton községben ez év augusztusában az egyik napon Dragacska Dragomir mezőőr öt éves kislánya megtalálta az asztalon apja töltött revolverét. Dragacska Szreta, a mezőőr rokona, el akarta venni a fiutól a revolvért, amely közben elsült és a golyó megölte a kislányt. A temesvári törvényszék Dragacska Szretát egy hónapi fogházra ítélte, a szülőket pedig kétezer lejjel megbüntette, de a szülők büntetésének végrehajtását felfüggesztette.

3 hónapi elzárásra ítélték a volt szatmári főfoglár, mert ittas fővel lövöldözött

Lobonju Ioan volt szatmári főfoglár, aki jelenleg a szatmári fogházi panamában való büntetésesség vádjá miatt vizsgálati fogságban ül, a napokban egyéb bűne miatt került a vádlottak padjára. A főfoglár ez év márciusában egy fűszerüzletben ittas állapotban revolvért fogott Muresan Ioan

alantasára és lövöldözni kezdett. A golyók azonban célt tévesztettek és az üzlet falába furódtak. Muresan feljelentést tett a nyilvános helyen revolverével garázdálkodó főfoglár ellen és azzal vádolta meg, hogy merényletet akart ellene követni. A vádlott ügyében

most ítélezett a kolozsvári hadbíróóság. A katonai törvény szék nem vette figyelembe a vádlottnak azt a védekezését, hogy a lövöldözés alkalmával csak riasztó pisztolyt használt, hanem a terhelő tanúk egyhangzó vallomása alapján háromhónapi elzárásra ítélte.

Hamis hír terjesztésért letartóztattak egy gazdálkodót

Szászrégen, nov. 11. Geges község határában az éjszakai csendőrrjárőr meghallotta Vorobecz Sándor, Szabadi Sándor és Pop Petru községbeli lakó-

sok beszélgetését a politikai helyzetről. A csendőrrjárőr kérdőre vonta a három falusi embert, akik elmondották, hogy a híreket Dukát Ferenc községbeli gazdától hallották. A

csendőrség Dukátot hamis hír terjesztése miatt letartóztatta, kihallgatása után a csendőrség a jegyzőkönyveket a hatodik hadtest bírósága elé utalta.

Anyja fényképe miatt megölte nagynénjét egy fiatalember

Fantasztikus tragédia a párisi esküdtszék előtt

Páris, nov. 11. A párisi esküdtszék előtt egy megtört, zokogó fiatalember felel nagynénje meggyilkolásáért. A 28 éves Jean Bergot a múlt év júliusában meggyilkolta nagynénjét, özvegy Devaine-né asszonyt és másnap önként jelentkezett a rendőrségen. A gyilkos fiatalember elrabolta jómódu nagynénje pénztárcáját, amelyben kisebb összegű aprópénz volt és ezért a vádhatóság előre megfontolt szándékkal elkövetett rablógyilkossággal vádolja.

A szánalmat ébresztő gyilkos nem tagadja az előre megfontoltságot, mert ő maga vallotta be, hogy a revolvért, melynek segítségével végezni akart nagynénjével — a gyilkosság előtt néhány órával vásárolta és a fegyverkereskedőnek azt mondta, hogy céllovást akar tanulni a fegyverrel.

A gyilkos vallomása

Az öregasszony gyámja volt a fiatalembernek, akinek édesanyja 1921-ben öngyilkosságot követett el.

— Edesanyámat nagynéném kergette a halálba! — kiáltotta a gyilkos kihallgatása során. — Nagynéném halálosan gyűlölte anyámat, mert szebb volt nála. Tudom, hogy azzal a váddal illette anyámat évek óta, hogy viszonya volt férjével, s engem is gyűlölt, mert azt hitte, hogy tulajdonképpen nagybátyám volt az édesapám. Anyám szebb, fiatalabb volt nagynénémnél, ezért kárta

meghalnia, mert nagynéném gyötörte. Üldözései elől menekült a halálba. Én akkor nagynéném házába kerültem, ahol rettenetes sorsban volt részem. De nem a nélkülözések okozták a legnagyobb fájdalmat, hanem az, hogy látnom kellett milyen gonoszul tékozolja el nagynéném az emléktárgyakat amelyek édesanyám után maradtak. Eladott minden érték tárgyat, amit tulajdonképpen én örököltem, eladta a zongorát is és hiába kérleltem, nem meg egy fényképet sem adott.

A fiatal vádlott lehajtotta fejét és komoran tette hozzá:

— Ezért a fényképet, édesanyám fényképeért kellett meghalnia...

További vallomása szerint heteken át könyörgött nagynénjének, hogy adja át édesanyja egyik fényképét. Nagynénje azonban indulatosan elutasította kérését, mire ő felháborodásában elhatározta, — hogy végez a kegyetlen öregasszonnyal.

Az ítéletet nagy érdeklődéssel várják.

Két halálos áldozatot követelt a teke

Temesvár, nov. 11. Dolák községben két halálos áldozatot követelt az egyébként ártatlan tekejáték. Dolákon a Jakob-féle vendéglőnek tekepályája is van és vasárnaponként nagy játszmákat szoktak ott a község lakosai lebonyolítani. Sokszor megesik, hogy a nézők tekintélyes csoportja a tekezőkkel együtt, izgalommal követi a játék esélyeit. Ez az izgalom a múlt vasárnap megölte az egyik nézőt. Egy Schmidt Ignác nevű 62 éves községbeli lakos, aki születésétől fogva süketnéma volt, — olyan idegesen követte a játék egyes fázisait, hogy egy fordulatnál hirtelen megtorpant és a tekepálya mellett a földre esett. Szívizomgörcsöt kapott

és meghalt. A szomorú esetet természetesen közölni kellett az elhunytaknak 68 éves nővérel, Behr Annával. Kiméletesen arról értesítették, hogy öccsét rosszullet fogta el. Az asszony egyenesen a tekepályához ment s amint halott fivérét meglátta, a szívéhez kapott, felsikoltott és összerogyott. Ott, a fivére holtteste mellett, néhány perccel később ő is meghalt: az asszonyt is szívizomhüvely ölte meg.

Ahol töltött pisztoly rejlik az iskolás-írkák alatt

Mexikó City, nov. 11. Jalapa mexikói faluban (Vera Cruz állam) tizenkét fegyveres rabló tört be Carlotta Lopez nevű lakoshoz, aki éppen a szülőháza előtt állt. A rablók a házba behatoltak és a család minden tagját megölték.

a hivatalos vendégek láttára előrántotta a füzetek alól töltött pisztolyát, amelyet olyan eredményesen használt, hogy a rablók futásnak eredtek, két halottat hagyva a csatatéren.

Egész öltönyre, kabátba szövet, vászon, duffin, flanel maradékban polom áron most érkezett Steiner maradékos Călea Victoriei 3. az udvarban.

Égő fáklya a csernovici uccán

Megdöbbenő szerencsétlenség történt Csernovicban. Tischler Nora egyetemi hallgató szoknyája, amint a kályha mellett melegedett, tüzet fogott. Az égő szoknya mind jobban lángalobbant, majd hajába is belekapott a tűz. Szerencsétlen diáklány kirohant az uccára, ahol azután járőrelők egyike áborított egy pokrócot és elfojtotta a tüzet. Tischler Nora oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe néhány óra múlva belehalt.

Csodaszereket árult, de a betegek nem gyógyultak meg

A csendőrség a marosmegyei Mezősályi községben letartóztatta az ügyesség rendületére Gheorghe Lazar rettegő illetőségű egyént. Lazar hosszú idő óta járta a marosmegyei községeket és falvakat, orvosnak mondotta magát és betegeknek csodaszereket árult, melyekért jelentős összegeket vett fel a hiszékeny emberektől. A hatóságnak hirdetett gyógyszerek azonban legtöbbször a várakozásokkal ellenkező eredményt hoztak. A becsapott emberek végül is bűnvádi feljelentést tettek Lazar ellen, akit Mezősályi községben tartóztatott le a nyomozó csendőrség. Lazar ellen megindult az eljárás.

— Eh, mi történt magával, Karácsony apó? Tulságosan korán jött!

— Nem bizony! Most egész évre alkalmaztak az

AURORA

eláruló helyei, hogy az EGÉSZ ORSZÁGBAN MILLIÓKAT osszak szét. Már az I. osztály 20 darab 1.000.000 leies nyereményt oszt szét. ÁLLAMI SORSJÁTÉK

AZ I. OSZTÁLY HUZASA NOVEMBER 15.-ÉN

Biharmegyei székhely: „UNION” Oradea, B-dul Regele Ferdinand 1.

Titkos mozgalom indult a török szultánság visszaállítására

Tömeges letartóztatások Isztambulban és Ankarában

London, november 11. Ankarai jelentés szerint Kemal Atatürk halálával lábra kapott a török szultánság visszaállítására irányuló titkos mozgalom. Az isztambuli és ankarai rendőrség az elmúlt éjszaka több letartóztatást fogantatott. Az összeesküvők — „Nagy Törökország” visszaállítását tervezték a volt szultán egyik leszármazottjának vezetésével. A titkos szövetség tagjai érintkezést tartottak fenn a németországi, svájci és török emigránsokkal.

Öfelsége szentesítette az új kereskedelmi törvénykönyvet

Bucuresti, nov. 11. Iamandi miniszter tegnap dolgozókihallgatáson volt az uralkodónál, akinek bemutatta a törvényegységesítésre, a bírói karra és a közügyvédek testületének szervezkedésére vonatkozó dek

rétumokat. A királyi hozzájárulás elnyerése után Iamandi miniszter nyilatkozott az újságíróknak és kiemelte az új törvénykezések jelentőségét. Öfelsége tegnap szentesítette az új kereskedelmi törvény-

könyvet is.

Egyidejűleg törvény készült az Országör szervezet hatáskörére vonatkozóan. A dekrétum értelmében az összes tanerők kötelesek lesznek strajer-parancsnoki tanfolyamot végezni

A milanó esti korzón

Agyonlőtte volt barátnője a 70 éves Trivulzio herceget

Milano, nov. 11. Luigi Alberico Trivulzio herceget, az egyik legrégebbi olasz arisztokrata család tagját tegnap a Corson meggyilkolta volt barátnője Antonietta Maria Lazzarini 40 éves tanítónő, akivel 14 évig élt együtt.

Trivulzio herceg nemrégiben véget vetett a viszonyának és a milanoi rendőrséget felkérte, hogy barátnőjét toloncolják ki a városból. Tíz meg is történt, azonban Lazzarini Maria visz-

zatért tegnap a városba. — Előbb a herceg palotájába akart felmenni, de nem nyert bebocsátást, mire megleszte a

Modern fűzők, melltartók, sérvköfők,

gumiharisnya és mindennemű egészségügyi cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása: **Sanitaria**

Jung István Oradea, Avram Iancu u. 14.

herceget esti sétáján. Néhány izgatott szót váltott a herceggel, majd előrántotta revolverét és öt lövést adott le. Az öreg herceg nyomban meghalt. A gyilkos nő el akart menekülni, de elfogták.

Trivulzio herceg nős volt. Felesége az olasz királyné udvarhölgye.

Időjárás

Borut idő, több helyen eső és havazás várható.

Windsori herceg találkozik a gloucesteri herceggel

London, nov. 11. A gloucesteri herceg testvéröccse és a herceg felesége Párisba utaztak, ahol a holnapi nap folyamán Windsor herceggel és feleségével találkozhatnak. A hirdások szerint, a találkozás három óra hosszat fog tartani és György király kifejezett kívánságára történik meg.

Petárda-robbanás

Bukarest, nov. 11. A fővárosban tartózkodó német ifjúsági vezetők tiszteletére a bukaresti Mihály nagyvajda liceumban recepció volt november 8-án. Az ünnepség programján szerepeltek légvédelmi gyakorlatok is. Eközben egy petárda felrobbant és egy ifjút könnyebben megsebesített.

Halálos tréfa áldozata lett egy nagybecskereki középiskolai tanuló

Nagybecskerek, nov. 11. A nagybecskereki polgári iskola folyosóján egy tizenkétéves kis diák revolvert mutogatott pajtásainak. Abban a hiszemben, hogy a revolver nincs megtöltve, ráfogta és felkiáltott:

— Fel a kezekkel!

A másik gyerek nem akarta „megadni” magát, amire a fiucska elpattintotta a ravaszt. A revolverben golyó volt s az a másik gyermek szívébe hatolt. A szerencsétlen kis diák a helyszínen kiszenvedett.

Halálos sebet ejtett magán

Torda, nov. 11. Szokatlan halálos szerencsétlenség történt Alsóbucsum községben. Tadrán Ioan földműves ittasan berontott testvére házába s egy fejszével hadonászni kezdett, majd mikor az elmenekült áziak által bezárt belső ajtót be akarta törni, a fejsze nyele eltört s a fejsze foka az ittas ember fejének repült s bezúzta koponyáját, amely csaknem kettévált. Kórházba szállítás közben meghalt.

55.000 lej kártérítés a Román Kupában résztvevő csapatoknak

A Román Kupa bizottság tudvalevően elhatározta, hogy a Román Kupában résztvevő csapatok esetleges ráfizetéseit megtérítik. Ezt a határozatot eddig nem hajtották végre. Az idén azonban pontosan betartották a határozatot és a Román Kupában résztvevő csapatok ráfizetéseit a Kupa-bizottság kiegyenlítette. Így a bizottság 55.000 lejt osztott szét a Kupában résztvevő, ráfizetéssel bíró csapatok között.

Hamis nyomok

— Regény — 85

— Ebben az esetben... nem hiszem — felelte Ray.

XXXV. FEJEZET

Ahogy a taxi vitte Joant, úgy érezte, hogy menekül — mint az egér fut a macskától azzal a bémó tudattal, hogy a macska csak játszott vele, és kikerülhetetlenül lecsap rá ismét.

„A maga anyja nagyon jól tudja, hogy nem én öltem meg Edward Marchot”. Ezek a szavak megrendítették Joan bizakodó hitét, hogy el tud banni Cornboise-zal. Cornboise nem fél Joantól — sőt mintha Joan anyját tartaná maga elé védőpajzsának — mintha anyját használná föl fegyverül.

„Zsrolással rákényszeríthetem magát, hogy feleségem legyen, ha akarnám”... Csak azért mondta ezt — tűnődött magában Joan —, mert azt hiszi enélkül is elérheti, hogy a felesége legyenek.

Anyja azt mondta, hogy Cornboise aljas ember... Anyja szempontjából valóban aljas, különös, rejtélyes ember, de...

Ahogy a taxi megállt, hirtelen fölvertette magát. Szüleinek nem szabad sejtienők, hogy válság van közte és Ray között. Közébe jutott apjának boldog, fiús arca, amikor azt ujságolta, hogy a Riviérára utazik anyjával...

Ott találta apját az íróasztalnál a nappali szobában.

— Hány órákor utaztok holnap? — kérdezte vidáman.

— Utazni?... Ó, igen. Nem mondtam még?... Lemondtunk róla. Anyád nem akar utazni. És nekem is halaszthatatlan dolgaim vannak.

Joan szíve összeszorult.

— Bocsáss meg, pus. De mi értelme, hogy komédiáztok egymással? Tudom, hogy merő fúj a szél. Valamennyiünket fölízgat. Miért ne foghatnánk össze?

— Összefogni? Miről beszélés? Hát azt hiszed, hogy majd veled beszéltem meg az anyád viselkedését?

— Itt van már megint! — mondta Joan csüggedten. — Nem tudom, miért van ez a legújabb cirkusz, de azt hiszem anyus hazudott neked és...

— Joan, hogy merészelsz?!

— Drága, öreg apukám, hát nem látod be, hogy az a vén gazember March, borzalmas helyzetbe hozta anyust?... És szüksége volt minden bizalom és rokonszenvre, amit csak adhatsz neki: te pedig fogod magad és elvonulsz a klubba. Ha avval kezdted volna, hogy bizol benne...

— Akkor elhamarkodva cselekedtem és bocsánatot is kértem.

(Folytatjuk)

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 1.

Dinamitos merényletet követtek el egy resicai gyarmatáru nagykereskedő üzlete ellen

Timişoara, nov. 11. Megdöbbentő dinamitos merényletről számol be a Temesváron megjelenő Romania de Vest című lap, a România című felhivatalos timişoari kiadása. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek dinamitos merényletet követtek el Deutsch Vilmos ismert resicai zsidó kereskedő ellen. Hajnali négy óra tájban egyszerre irtóztos dörrenés hallatszott. A környékbeli lakosság rémülen menekült ki az utcára, ahol még mindig füstölgött a Str. Principesa Elisabetán lévő Deutsch Vilmos tulajdonát képező gyarmatáru nagykereskedés. — A rendőri nyomozás megállapította, hogy ismeretlen tettesek dinamitpatronokat helyeztek el az üzlet ajtajában és a robbanás teljesen szétvetette az üzlet kirakatát és egyik fa-

kosság rémülen menekült ki az utcára, ahol még mindig füstölgött a Str. Principesa Elisabetán lévő Deutsch Vilmos tulajdonát képező gyarmatáru nagykereskedés. — A rendőri nyomozás megállapította, hogy ismeretlen tettesek dinamitpatronokat helyeztek el az üzlet ajtajában és a robbanás teljesen szétvetette az üzlet kirakatát és egyik fa-

lát. A rendőrség a merénylet gyanúja miatt husz fiatalembert tartóztatott le.

Deutsch Vilmos üzlete a telefon-palota mellett van és éppen ezért különös, hogy senki nem vette észre, amikor a dinamitpatronokat elhelyezték. A merénylet ügyében lázasan folyik a nyomozás, amelybe bekapcsolódott a temesvári katonai ügyészség is.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Férhez menne 31 éves, keresztény, jóméjű, varrónő, 30 ezer lei és kelengyével, szerény igényű férfihez. Jelige: „Dolgozom”. 4872

ÁLLÁS

Fugyi és Fugyivásárhely, részére keresünk jó kereseti lehetőséggel ujságárust. Jelentkezni a Magyarság kiadóhivatalában.

Borbélysegéd, fiatal, koszt és fizetéssel felvétetik Pászt Sándornál Aninoasa, judeful Hunedoara. 4871

Szalárd, Hodos és környékén megbízható ujságárust felvesszünk, jó keresetű, biztosított. Jelentkezni személyi irásokkal a kiadóhivatalban.

Mindenes szobaleány felvétetik. Parcul Eminescu 34/a, új ház. 4843

Lapkihordót a Calea Victoriei környékén, bevezetett helyekre az esti órákra, fix fizetéssel és mellékkeresettel felvessz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul 4.

Perfekt szakácsnőt keresek 15-re. Porgesz, Str. Cuza Voda 19. 4870

Alkalmi pénzbeszedő kerékpárral azonnal beléphet. Stănoiu, Ferdinand 3. 4869

VÉTEL-ELADÁS

Topolya hálószoba komplett, eladó. Str. Dr. Istrati 1/c. 4563

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

KÜLÖNFÉLE

Kiadó előnyös árban a Piața Mihai Viteazul legforgalmasabb helyén 2 szoba, lakásnak, irodának, műhelynek, raktárnak stb. kiválóan alkalmas. — Cím a kiadóban. 4629

LAKÁS

Kiadó két szobás lakás, mellékhelyiségekkel, kerttel november 15-re. Érdeklődni Riha főkönyvelőnél, Városi vasut.

Idegenek Franciaországban

Köztudomású, hogy francia földön az ott élő idegenek nagy száma miatt a velük kapcsolatos kérdések sürgetőbbek és nagyobb horderejűek, mint bárhol másutt. A francia Idegenforgalmi Hivatal most adta ki legújabb jelentését az állandóan francia földön élő idegenekről. Az illetékes tényezőket igen kellemetlenül lepte meg, hogy még mindig körülbelül 2 és fél millió idegen tartózkodik az európai Franciaország területén. Nemzetiségek szerint így alakulnak a számok: 888 ezer olasz, 463 ezer lengyel, 410 ezer spanyol, 211 ezer belga, 63 ezer orosz

58 ezer svájci, 50 ezer örmény 49 ezer német, 41.500 cseh, 35 ezer angol, 32.500 portugál, 30 ezer magyar 25 ezer jugoszláv, 25 ezer román, 22 ezer hollandi, 21 ezer görög, 18 ezer osztrák 18 ezer török, és 11 ezer északafrikai. Érdekesek a naturalizálásra szóló adatok is. Az 1927-es törvény értelmében a franciák és idegenek közötti vegyes házasságból származó gyermekek, már mint francia állampolgárok jönnek a világra. Ettől eltekintve az olyan idegenek, akik legalább 5 éve tartózkodnak megszakítás nélkül francia területen, és erkölcsi tekintet

ben kifogás alá nem esnek, — szintén megszerezhetik a francia állampolgárságot. Ezeknek számát évente mintegy 25 ezerre becsülik.

Halálos szerencsétlenség a megyesi állomáson

A megyesi vasuti állomáson borzalmas szerencsétlenség történt. Tolató teherkocsi elütötték a sinek között játszadozó Pollatsek Gyula 12 éves fiúcskát. A kisfiut az egyik teherkocsi ütközője úgy ütötte meg fején, hogy koponyája szétloccsant. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Rádió műsor

SZOMBAT

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó reggeli hangverseny, háztartási, cvosi táncok. 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízfűtés jelentés. 13.10 Déli hangverseny. Közben sporthírek. 13.46 Gramofonlemez. 14.15 Hírek időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Az öröm és munkaszervezet órája. 19.15 Felolvasás. 20.15 Mandonlinzenekar. 20.40 Lengyel dalok. 21. Üzenetek. 21.15 Tánczene. 22. Hírek. 22.15 Tánczene lemezekről. 23. Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek, felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.35 Hírek. 16. Árfolyamhírek. 17.15 Mesék. 17.45 Pontos időjelzés. Etűdök. 18.35 Mit üzen a rádió? 19. Magyar nóták cigányzenekisérettel. 19.30 Helyes magyar kiejtés. 20. Hírek. — 20.30 „Aranysziget”, színpadi ballada. 22.35 Hírek. 23. Hanglemezek. 23.30 Hírek német és olasz nyelven. 23.40 Az Operaházi zenekar. 24. Hírek angol és francia nyelven. 1.02 Hírek külföldre.